

[Krog Hansen.]

En tredje og sidste ting, jeg vil nævne, og som også har relation til arbejdsbyrden, er kommunernes mulighed for ud over borgmesteren at knytte en eller flere folkevalgte til administrationen med fuld løn. Om det skal være en magistratsordning som den, man kender i Århus, skal jeg ikke udtale mig om for nærværende. Men jeg tror, at alle, som har haft med kommunalt arbejde at gøre, erkender, at borgmesterens gerning i dag er vidt forgrenet. En borgmester må opholde sig timer eller dage i pengeinstitutterne for at opnå de lån — som det i øvrigt er meget besværligt for tiden at få i det hele taget, han må opholde sig i indenrigsministeriet, Købstadforeningen osv., og i al denne tid er der ikke nogen folkevalgt i administrationen til at tage de politiske beslutninger. Nu findes der jo dygtige tjenestemænd rundt omkring, som råder bod på en del af dette; men det må være i demokratiets interesse, at det er de folkevalgte, der tager de endelige beslutninger.

Jeg tror, det er nogle af disse ting, vi virkelig må lægge vægt på i udvalget og finde en løsning på. Men jeg kan tilsige mit partis støtte til at få dette lovforslag hurtigt igennem, selv om vi forbeholder os ret til at komme med visse ændringsforslag.

Sigsgaard: Hovedlinjen i lovforslaget, der går ud på at give kommunerne en noget friere stilling, end de har i dag, kan jeg erklære mig tilfreds med. Primærkommunerne bliver i fremtiden væsentligt større end i dag og også større, end man regnede med, da dette lovforslag i sin tid blev udarbejdet. Det fremsættes imidlertid uændret, og man bør nok derfor overveje at stille kommunerne endnu friere end foreslået. Det skulle man tro, der ville være forudsætninger for, hvis den udviklingstendens, som vi ser i øjeblikket, holder stik, nemlig at vi kommer til at stå over for primærkommuner i fremtiden på måske snarere 7.000-10.000 indbyggere som minimum end de 4.000-6.000, man regnede med for ganske kort tid siden.

Jeg tror altså, man skal overveje at stille kommunerne noget friere, end lovforslaget her tilsigter. F. eks. burde man overveje at give kommunerne adgang til at erhverve fast ejendom uden tilsynsmyndighedens samtykke. Kunne det animere kommunerne til at skaffe sig noget mere hånd i hanke med jordmarkedet, ville meget være vundet.

Det er vigtigt, som andre har peget på, at der er den bedst mulige kontakt mellem borgere og kommunestyre, og derfor må borgerne informeres så godt som muligt om de kommunale problemer. Det forudsætter, at sager kun i undtagelsestilfælde behandles på lukkede møder. Men i visse kommuner er der en tilbøjelighed til dels at afgøre sagerne i udvalg — og selvfølgelig er udvalgsarbejde vigtigt — dels at placere for mange sager i lukkede møder, og visse steder kan det udvikle sig derhen, at kommunalbestyrelsesmøderne afvikles på måske få minutter eller en halv time med et hav af sager. Dermed bliver de ganske interesseløse for borgerne, og borgerne får meget ringe muligheder for at følge med i, hvad der sker i deres kommune. Det er uheldige forhold, og derfor tror jeg, at udvalget, der nu skal nedsættes, skal prøve på at formulere nogle faste regler for, hvilke sager der kan behandles lukket — og dér håber jeg at man ikke laver alt for vide regler. Så vidt muligt bør sagerne behandles for åbne døre.

Efter kommunalreformen vil mange rundt omkring i landet nok komme til at føle, at deres område, som før var en selvstændig kommune, nu er berøvet indflydelse i storkommunen, hvor medlemstallet i kommunalbestyrelsen vil være relativt lavt. I et område, hvor der måske før var 60-70 kommunalbestyrelsesmedlemmer i alt, bliver der måske i storkommunen 10-20, og det er klart, at det er et problem mange steder i landet. Mange egne føler sig dårligt repræsenteret kommunalt set. En udvidelse af medlemstallet i de nye kommunalbestyrelser vil lette sammenlægningerne rundt omkring og give en bedre kontakt til befolkningen.

Efter lovforslaget skal der være mellem 5